

Step by step -malli

Miten ottaa kehotunnekasvatus käytäntöön?

Tutustu aiheeseen ja ala toteuttaa sitä käytännössä!

1. Opiskele. Tutustu materiaaleihin, malleihin, kokemuksiin. Paljon valmista on jo tarjolla! Näihin kannattaa tutustua ja opiskella niitä.
2. Tunteet. Aihe herättää suurelle osalle meistä monenlaisia tunteita. On täysin yksilöllistä, miten kukin aiheen kokee. On hyväksyttävää tuntea kaikenlaisia tunteita. Muista, että kollegoilla ja vanhemmilla voivat olla erilaiset tunteet.
3. Oman seksuaalikasvatustehistorian läpikäyminen. Tämä voi auttaa ymmärtämään omia reaktioita ja aihetta syvemmin. Maailma ja kasvatuseriaatteet ovat muuttuneet paljon.
4. Lapsuuden seksuaalisen kehityksen ymmärtäminen. Lapsille kaikki on helppoa ja luonnollista. Olet itsekin ollut aikanaan estoton, leikkisä ja avoin. Se on mahdollista löytää uudelleen.
5. Sopivien sanojen puute. Puhumisen esteitä ovat myös perinteen ja käytännön puuttuminen sekä omat, ehkä kielteiset kokemukset. Meillä kaikilla on jotain näistä. Kulttuurisia esteitä ovat lisäksi myytit lapsuuden aseksuaalisuudesta, lasten viattomuuden tuhoutumisesta terveystiedosta sekä kulttuurin ja uskonnon yhteisön puhumiskiellot ja tabut. Tavallinen on myös pelko, että terveystieto yllyttää väärin tekoihin.
6. Puheeksi ottamisen ensi askeleet. Ota käyttöön esimerkiksi puheeksi ottamisen kortit, opettele puhumaan helpoimmista aiheista, valitse itselle sopivat sanat sekä sovi käytännöistä ja ohjeista kollegojen kanssa.
7. Tee oma päätös alkaa puhua. Suunnittele itselle, toimipaikallasi tai lapsiryhmällesi tavoite. Mitä haluatte saavuttaa ja missä ajassa. Sitä on helpompi perustella ja siihen tähdätä, kuin vaan "tehdä jotain".
8. Ole avoin ja tiedota kollegoja ja vanhempia. Käytä julisteita ja jaa materiaaleja etukäteen etenkin vanhemmille.
9. Valitse rinnalla kulkijan, kanssaihmettelijän ja kuuntelijan asenne. Vältä ylhäältä alaspäin tietämistä tai taistelu- tai käännetytasennetta. Hyväksy, että aihe herättää aluksi muissa tunteita.
10. Harjoittele puhumista. Esimerkiksi kolmen ammattilaisen ryhmässä. Jakakaa roolit: lapsi, vanhempi ja ammattilainen. Keskustelkaa näistä rooleista käsin eri kehotunnekasvatuksen aiheista. Yksi voi myös havainnoida ja antaa palautetta, kahden jutellessa.
11. Lue lapsille kuvakirjoja aiheesta. Keskustele lasten kanssa. Keho, hygienia, turvataidot ja tunteet ovat hyviä ja helppoja aiheita alkuun.
12. Tutustu kansallisiin ja kansainvälisiin ohjaaviin asiakirjoihin. Ne suosittavat lasten kehotunnekasvatusta. Tämä lisää varmuuttasi kohdata mahdollisia eriäviä tai vastustavia mielipiteitä.
13. Tutustu erityisen hyvin itsellesi haasteellisiin aiheisiin. Tavallisia ovat turvataidot, unnutus, lisääntyminen ja sukupuolen moninaisuus.
14. Keskustele arjessa toistuvasti sekä tavallisista että itsellesi hankalammista aiheista kollegoiden ja vanhempien kanssa. Juttele ja pohdi näitä aiheita tasa-arvoisena oppijana, ei viisaampana opettajana. Aloita keskustelut tutuimpien tai läheisimpien vanhempien kanssa.

15. Valmistaudu tilanteeseen, jossa kohtaisit vastustavan henkilön. Harjoittele asiallista keskustelua ja perustelua siten, ettet loukkaannu tai ota henkilökohtaisesti toisen tunteita ja mielipiteitä. Kysy, kuuntele ja kunnioita.
16. Tehkää ja sopikaa yhdessä käytännöt jatkossa. Tehkää toteuttamissuunnitelma toimipaikallasi: miten kehotunnekasvatus jatkossa toteutuu päiväkodin tai koulun toimintasuunnitelmassa, osana vuosikelloa tai muuta virallista suunnitelmaa.

